

Sporočilo za javnost

Popis divjih odlagališč 2011: z dinamičnim Registrom divjih odlagališč lahko očistimo Slovenijo za vedno!

Ljubljana, 26. januar – Društvo Ekologi brez meja je danes na novinarski konferenci napovedalo projekt Popis divjih odlagališč 2011, v okviru katerega bo od začetka marca do sredine aprila potekal popis divjih odlagališč po vseh občinah v Sloveniji. S tem bodo prostovoljci dogradili in posodobili prvi nacionalni register divjih odlagališč, ki je nastal v letu 2010. K popisu je vabljen vsa slovenska javnost, aktivno udeležbo v projektu pa je že napovedalo 15 ključnih partnerjev lanske akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu! Pred začetkom popisa bodo organizatorji po 12 slovenskih krajih izvedli delavnice za usposabljanje popisovalcev, ki bodo vsako leto pregledovali prijavljena odlagališča v Registru. Državi in občinam bo register z rednim vzdrževanjem, enostavnimi prijavi divjih odlagališč, njihovo razvrstitvijo po prioriteti sanacije, na enem mestu omogočal spremljanje trendov na področju nelegalnega odlaganja v Sloveniji in zagotovil preko 10 milijonov EUR prihrankov.

Prof. dr. Dušan Plut, redni univerzitetni profesor za fizično in regionalno geografijo na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, je razpršena divja odlagališča odpadkov zaradi velikega števila, lege, sestave in nepolnega poznavanja označil kot eno do ključnih okoljskih bremen slovenskih pokrajin. *»Ogrožajo varno vodno oskrbo, bivalno okolje, naravovarstvena in turistično-rekreacijska območja. Sistemsko poznavanje, dinamični register divjih odlagališč je prvi korak k njihovi prepotrebni okoljski sanaciji,«* je še povedal dr. Plut na novinarski konferenci.

Zato so v društvu Ekologi brez meja pripravili projekt **Popis divjih odlagališč 2011**, ki predstavlja začetek sistematičnega reševanja problematike divjih odlagališč v Sloveniji. Enkratne množične prostovoljske čistilne akcije, kot je bila lanska Očistimo Slovenijo v enem dnevu!, kljub mnogim pozitivnim učinkom problematike divjih odlagališč ne morejo trajno rešiti. Potrebno je zagotoviti, da do nelegalnega odlaganja ne bo prihajalo. S tem namenom je med lansko akcijo nastal tudi prvi vseslovenski **Register divjih odlagališč**. V njem se je do danes s pomočjo prijav prostovoljcev nabralo že **preko 13.000 odlagališč**, kar po ocenah snovalcev projekta predstavlja **okoli od 30 do 40 % vseh odlagališč**.

Po besedah **vodje projekta Popis divjih odlagališč 2011 Janeza Matosa** iz društva Ekologi brez meja, želijo v društvu skupaj s partnerskimi organizacijami k popisovanju divjih odlagališč vključiti čim več prostovoljcev in tako spodbuditi ljudi k aktivnemu delovanju v dobro svojega kraja. *»Divja odlagališča lahko vsak popolnoma anonimno prijavi na spletni strani www.očistimo.si, potrebujemo pa tudi pomoč pri sistematičnem popisu, zato prostovoljce prosimo, da se nam pridružijo. Vse informacije najdejo na spletni strani www.očistimo.si,«* je povedal Matos in dodal, da bo vsa odlagališča v Registru divjih odlagališč možno oceniti glede na njihovo

nevarnost za okolje in tako izdelati podlago za sanacijski načrt za vso državo in vsako občino posebej. Poudaril je še, da so se v društvu lotili sistematičnega pristopa razvoja registra, ki zajema ugotavljanje stanja, izdelavo načrta ukrepanja, izvajanje ukrepov ter preverjanje njihove učinkovitosti. Za dovolj kakovostne podatke za strokovno utemeljeno sanacijo odlagališč je nujno popise ponavljati vsako leto.

Na novinarski konferenci so organizatorji izpostavili glavne koristi ohranjanja dinamičnega registra, to sta **povečanje stopnje ozaveščenosti prebivalcev Slovenije, odkrivanje najbolj nevarnih odlagališč in opozarjanje nanje ter velik prihranek denarja državi in občinam**. Ker bo prijava divjih odlagališč možna tudi preko mobilnega telefona in s tem širše dostopna, se bo okoljska aktivnost in ozaveščenost občanov o škodljivosti odlaganja odpadkov v naravo povečala, toleranca do nelegalnega odlaganja pa zmanjšala. Popis divjih odlagališč in izdelava sanacijskega načrta sta za občine in državo po zakonu obvezna. Kljub temu je **revizija Računskega sodišča RS v letu 2009 odkrila, da nobena revidirana občina ni imela popolnega popisa svojih divjih odlagališč niti pripravljenega načrta za sanacijo divjih odlagališč**. Razlog je preprost – popis odlagališč zahteva zelo visoka finančna sredstva. Popis in izdelava digitalnega registra na nekaj več kot 1 % površine ene od slovenskih občin v letu 2009 je stal 12.000 EUR. **Ob takih cenah bi enkratni popis cele Slovenije in hkratna izdelava digitalnega registra divjih odlagališč stala več kot 10 milijonov EUR**. Če želimo, da je Register divjih odlagališč uporaben, pa moramo popis ponavljati vsako leto.

Izkušnje iz držav, ki problem divjih odlagališč uspešno rešujejo, kažejo, da je prvi korak k temu dober ažuren register divjih odlagališč. Občine bremena njegove izdelave ne zmorejo. Prostovoljci pa to zmoremo!

Prostovoljci se lahko popisu divjih odlagališč pridružijo na dva načina:

1. **kot PRIJAVITELJI DIVJIH ODLAGALIŠČ:** na spletni strani www.očistimo.si lahko prijavijo divja odlagališča, ki jih poznajo. Lahko se tudi odpravijo v naravo in poskušajo poiskati in prijaviti čim več divjih odlagališč. Tisti, ki imajo mobilni telefon z GPS sprejemnikom, si bodo lahko od začetka marca na www.očistimo.si naložili aplikacijo, s katero bo mogoča prijava divjih odlagališč kar preko mobilnega telefona.
2. **kot OBČINSKI POPISOVALCI:** V vsaki slovenski občini organizatorji potrebujejo vsaj enega popisovalca. Popisovalci bodo na terenu poiskali in preverili prijave, ki bodo s strani posameznikov prispele v Register divjih odlagališč. Popisovalcem se lahko pridružite tako, da na naslov popis@ocistimo.si sporočite, v kateri občini želite pomagati. V mesecu februarju bodo v 12 slovenskih krajih posebej za popisovalce organizirane delavnice, kjer bodo lahko izvedeli vse, kar potrebujejo.

V veliko pomoč pri izvedbi projekta bo tudi sodelovanje prostovoljcev in članov partnerskih organizacij, ki so se v preteklem tednu že odzvale na povabilo društva Ekologi brez meja. Te bodo v svojih vrstah bodisi v sklopu svojih rednih aktivnosti bodisi namensko skušale spodbujati, obveščati in ozaveščati o pomembnosti boja proti nelegalnemu odlaganju.

Partnerji projekta Popis divjih odlagališč so: **Gasilska zveza Slovenije, Jamarska zveza Slovenije, Kajakaška zveza Slovenije, Lovska zveza Slovenije, Olimpijski komite Slovenije, Planinska zveza Slovenije, Ribiška zveza Slovenije, Slovenska potapljaška zveza, Turistična zveza Slovenije, Uprava RS za zaščito in reševanje, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov, Zveza tabornikov Slovenije**

Pri razvoju digitalnega Registra divjih odlagališč je naš partner podjetje **Sinergise** z infrastrukturo interaktivnega spletnega atlasa [Geopedia](#).

Oglejte si še:

- [Gradivo za medije](#)
- **Fotografije** (avtor: Žiga Šmidovnik) – na voljo v večji ločljivosti pri Polonci Štritof

Dodatne informacije:

Polonca Štritof

Odnosi z javnostmi

E: polonca.stritof@ocistimo.si

T: 051 628 225

www.ekologibrezmeja.si